

ΠΡΟΤΥΠΟ ΛΥΚΕΙΟ ΖΩΣΙΜΑΙΑΣ

ΠΡΟΤΑΣΗ ΓΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΟΜΙΛΟΥ

Όνοματεπώνυμο εκπαιδευτικού	Χασκής Κωνσταντίνος - Φιλολόγος Master of Arts in Classics (Royal Holloway, University of London) Διδάκτωρ Κλασικής Φιλολογίας Πανεπιστημίου Ιωαννίνων.
Κλάδος/Ειδικότητα	Φιλολόγος ΠΕΟ2
Τίτλος του ομίλου	Τα χρηστήρια ελάσματα της Δωδώνης. Μαγεία και φυλαχτά της αρχαιότητας.
Θεματική/-ές που εντάσσεται ο όμιλος	Αρχαία Ελληνικά - Ιστορία (Αρχαιολογία)
Αριθμός ωρών ομίλου ανά εβδομάδα	2 ώρες ανά εβδομάδα
Τάξη/-εις που απευθύνεται ο όμιλος	Α΄ Λυκείου (κυρίως) - Β΄ Λυκείου
Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	<p>Ο ως άνω όμιλος επιδιώκει να μυήσει τους μαθητές σε ένα ευρύ φάσμα κειμένων της αρχαίας ελληνικής γραμματείας, τα οποία χρονολογούνται από τον 5^ο αι. π.Χ. ως την ύστερη αρχαιότητα. Με την ολοκλήρωση της έρευνας του ομίλου, αναμένεται οι μαθητές:</p> <ul style="list-style-type: none">- να εξοικειωθούν με τη μεθοδολογία προσέγγισης κειμένων σπουδαίων αρχαίων Ελλήνων συγγραφέων.

	<ul style="list-style-type: none"> - να εξοικειωθούν με μαρτυρίες ποικίλων άλλων φορέων γραφής (επιγραφών, περγαμηνών, παπύρων, οστράκων κτλ.) που φωτίζουν άγνωστες πτυχές της αρχαιότητας. - να γνωρίζουν τα κριτήρια προσέγγισης κειμένων της αρχαίας ελληνικής γραμματείας. Ωσαύτως, οι μαθητές αποκτούν γνώσεις, που συμβάλλουν στην κριτική κατανόηση θεωριών και αρχών που διέπουν την επιστήμη της κλασικής Φιλολογίας. - να καλλιεργήσουν οι μαθητές την κριτική (φιλολογική) τους ικανότητα και να εξοικειωθούν με τη μεθοδολογία προσέγγισης των ποικίλων λογοτεχνικών κειμένων, αλλά και επιλεγμένων ιστορικών πηγών που διασώζει η αρχαία ελληνική γραμματεία. - να δημιουργήσουν, να ερευνήσουν και να διασκεδάσουν.
Διδακτική μεθοδολογία	Ομαδοσυνεργατική.
Αναλυτικό Περιεχόμενο	<p><u>Α΄ Φάση:</u></p> <p>Μελέτη των χρηστήριων ελασμάτων της Δωδώνης. Τα χρηστήρια πινάκια, ελάσματα, είναι μικρά τμήματα εύθραυστων, λεπτών φύλλων μολύβδου, πάνω στα οποία</p>

κατά την αρχαιότητα οι προσκυνητές του μαντείου της Δωδώνης έγραφαν ένα ερώτημα - στη μια όψη του μολύβδινου πινακίου - και στη συνέχεια, αφού το τύλιγαν ή το δίπλωναν, το κατέθεταν προς απάντηση στους μάντεις της Δωδώνης. Τα ερωτήματα των προσκυνητών αναζητούσαν απάντηση σε θέματα ποικίλου περιεχομένου, όπως πολιτικά ή θρησκευτικά, οικογενειακά, υγείας, επαγγελματικά, μετακίνησης, ιδιοκτησίας κ.ά. Επί παραδείγματι, ένας προσκυνητής αναζητεί να μάθει εάν θα ωφεληθεί με τον γάμο του ή εάν θα πάρει την απαιτούμενη προίκα. Συχνές, επίσης, είναι και οι ερωτήσεις, που ο ενδιαφερόμενος αναρωτιέται εάν θα έχει παιδιά από μία συγκεκριμένη γυναίκα ή σε ποιον θεό θα πρέπει να προσευχηθεί για να τα αποκτήσει. Η αποκατάσταση, επίσης, των θυγατέρων ήταν βασικό μέλημα ενός πατέρα. Στο Μαντείο έφταναν άνθρωποι από πολλές πόλεις, όπως από τις Συρακούσες, τον Τάραντα, τη Βοιωτία, την Αθήνα, την Κόρινθο κ.λπ. Το μέγιστο μέρος των χρηστήριων ελασμάτων, άνω των 2.500, φυλάσσεται σήμερα στο Αρχαιολογικό Μουσείο Ιωαννίνων.

Β' Ξάση:

Μελέτη μέσα από κείμενα μεθόδων και τεχνικών μαγείας κατά την αρχαιότητα. Οι αντιλήψεις των ανθρώπων της αρχαιότητας για θέματα μαγείας ήταν

ευρύτατα διαδεδομένες. Επί παραδείγματι, στο 2^ο Ειδύλλιο του Θεόκριτου, ένα ποίημα των αρχών του 3^{ου} αι. π.Χ., ο ποιητής περιγράφει και αναπαριστά ένα μαγικό τελετουργικό στο ελληνικό νησί της Κω. Η νεαρή Σιμαίθα είναι ερωτευμένη με τον Δέλφι, ο οποίος την αγνοεί, και αυτή προσπαθεί με τη δούλη της Θεστυλίδα να τον φέρει κοντά της. Στους στ. 10-12 του ποιήματος η Σιμαίθα απευθύνει επικλήσεις στις θεότητες των μαγισσών, τη Σελήνη και τη χθόνια Εκάτη, για να πραγματοποιηθούν οι ερωτικές μυστηριώδεις πρακτικές.

Γ' Φάση:

Οι άνθρωποι της αρχαιότητας και δη οι Έλληνες φοβούμενοι τις ασθένειες, τις κατάρες, αλλά και τη βασκανία - ενίοτε και για θρησκευτικούς λόγους - κρεμούσαν στο λαιμό τους φυλαχτά με την ιδέα ότι θα προφυλάσσονταν από το κακό. Ο Θεόφραστος στα *Ήθικα* ιστορεί πως ο Περικλής στη διάρκεια του λοιμού στην Αθήνα - Πελοποννησιακός πόλεμος 430 π.Χ. - προσβάλλεται από την ασθένεια και η κατάσταση της υγείας του χειροτερεύει. Ασθενής πλέον ο Περικλής, έδειξε σ' έναν φίλο του, που πήγε να τον επισκεφθεί, το φυλαχτό, που του είχαν κρεμάσει στον λαιμό οι γυναίκες.

Διδακτικό υλικό (έντυπο και ηλεκτρονικό)	Σχεδόν όλο το υλικό για μελέτη θα προσφέρεται στους μαθητές από τον υπεύθυνο διδάσκοντα.
Τρόποι αξιολόγησης μαθητών	Εκπόνηση εργασιών. Οι μαθητές με την καθοδήγηση πάντα του διδάσκοντος κάνοντας χρήση (ψηφιακών εργαλείων, ηλεκτρονικών βιβλίων κ.λπ.) μπορούν να συνθέσουν δημιουργικές εργασίες με αναφορές σε πηγές. Πρωταγωνιστές θα είναι οι ίδιοι οι μαθητές.
Προτεινόμενο ωρολόγιο πρόγραμμα ομίλου (ημέρα/ώρα έναρξης/ώρα λήξης)	2 ώρες την εβδομάδα. Εφόσον συσταθεί ο όμιλος, θα επέλθει συμφωνία με τους ενδιαφερόμενους μαθητές για την ημέρα και ώρα, που τους εξυπηρετεί μετά το πέρας των μαθημάτων.
Τόπος διεξαγωγής ομίλου	Στον χώρο του σχολείου.
Συνεργασίες (ιδρύματα, οργανισμοί, σχολεία, φορείς, πρόσωπα κ.ά.)	Καθηγητές πανεπιστημίου, Μουσεία, αρχαιολογικοί χώροι.
Εκπαιδευτικές επισκέψεις	Στο αρχαιολογικό Μουσείο Ιωαννίνων, στη Βιβλιοθήκη του πανεπιστημίου Ιωαννίνων, επίσκεψη στη Δωδώνη (ίσως στο αρχαιολογικό μουσείο της Ακρόπολης). Προσέτι, επισκέψεις και σε άλλους αρχαιολογικούς χώρους ή μουσεία - της Ελλάδος ή του εξωτερικού - αν κριθεί απαραίτητο και εάν επιτραπεί η άδεια.
Προτεινόμενη βιβλιογραφία	- Faraone C. A., <i>Ancient Greek Love Magic</i> , (ελλην. μεταφρ. Παπαθωμόπουλος Μ.) Cambridge 1999.

	- Edmonds R.C., <i>Drawing down the moon: magic in the ancient Greco-Roman world</i>, Princeton: Princeton University Press 2019.- Ogden D., <i>Magic, Witchcraft and Ghosts in the Greek and Roman Worlds</i>, Oxford 2002.